

Данчева О.М.

викладач

Одеський національний економічний університет

ВПЛИВ ПРОЦЕСУ ДІДЖИТАЛІЗАЦІЇ НА СИСТЕМУ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ

В сучасних ринкових умовах процес діджиталізації є одним з визначальних факторів економічного зростання підприємств. Технологічні трансформації, посилення інформаційних процесів, формування нових запитів споживання, всі ці зміни зумовлюють зростання діджиталізації в усьому світі.

Сам термін «діджиталізація» використовується як синонім цифрової трансформації суспільства та економіки. Пояснює перехід від індустріальної епохи й аналогових технологій до епохи знань і творчості, що характеризується розвитком цифрових технологій та інноваціями у цифровому бізнесі.

В Україні створюються умови для сприяння розвитку діджиталізації на державному рівні. Прийняті закони, постанови та розпорядження зосереджуються на інфраструктурному розвитку мобільних телекомунікацій, цифрового телебачення, радіо- та технологій, підструктури обчислень, віртуалізації та збереженні даних (хмарних) та перегляді інструментів кібербезпеки. Одними з основних регулюючих документів є: Розпорядження Кабінету Міністрів України «Про концепцію розвитку цифрової економіки та суспільства України на 2018–2020 роки», Закон України «Про Концепцію Національної програми інформатизації», Закон України «Про національну програму інформатизації» та ін. [1; 2]. Цілеспрямована політика орієнтована на інноваційний розвиток бізнесу, використання новітніх інформаційних технологій у господарській діяльності, прискорення та підвищення якості взаємодії у ринковому середовищі.

Статистичний аналіз свідчить, що цифрова економіка поширюється в усьому світі: інтернетом охоплено 99% населення у віці 12-24 року, у віці 25-44

років: 94%, у віці 45 і більше: 54%. В середньому на одного користувача припадає 2-3 типи Digital-пристроїв, а середньостатистичний користувач проводить на добу 138 хвилин у десктопному і 107 хвилин у мобільному інтернеті [3]. Найбільш інтенсивно діджиталізація проникає в організації, які тісно пов'язані зі споживачем. Цим активно користується банківська сфера: широко застосовуються технології інтернет-банкінгу (Приватбанк, Monobank, Альфа-банк та ін.) Крім банківського сектора, лідерами використання Digital-технологій виступають retail, промисловість, енергетика і послуги телекомунікаційного зв'язку.

Виділяють три етапи процесу діджиталізації:

1. Аналіз компанії, постановка мети і розробка стратегії. Проведення аналізу всіх бізнес-процесів і стратегічних активів компанії: виявлення основних причин недоотримання цінності, визначення ефективності роботи всіх її відділів, виробництва, внутрішніх і зовнішніх комунікацій, аналізу стратегічного результату від застосування діджитал-технологій, в основі яких полягає спрощення бізнес-процесів, врахування ризиків.

2. Впровадження діджитал-технологій. Вибір діджитал-інструментів, впровадження яких передбачає цифрові експерименти для швидкого, клієнт-центричного інноваційного розвитку задля поширення інноваційної спроможності, запровадження платформ програм з low-code, які дозволяють швидко розгорнути та масштабувати експериментальні бізнес-додатки. 3. Аналіз отриманих результатів. Проведення аналізу ефективності діджитал-рішень, зміни динаміки отримання додаткових доходів, в разі необхідності проведення корегування архітектури рішень.

Процес діджиталізації охоплює ряд складових елементів, а саме [4]:

- кіберфізичні системи – механізми, які діють на основі особливих комп'ютерних алгоритмів та пов'язані з користувачами за допомогою мережі Інтернет;
- 3D-друк – технологія, за допомогою якої, методом накладання послідовних шарів матеріалу створюється тривимірний об'єкт;

- робототехніка – орієнтована на виготовлення робототехнічних систем, які здатні автоматизувати складні технологічні процеси та полегшити працю людини у важких та небезпечних умовах. Промислові підприємства все частіше використовують працю «розумних» машин, заощаджуючи при цьому від 15% до 90% на операційних витратах;
- великі дані – охоплюють групу технологій та методів, надають можливість аналізувати та обробляти інформацію, як структуровану, так і не структуровану, задля отримання якісних нових знань;
- інтернет речей – обладнання, яке підключене до глобальної мережі Інтернет, «речей» з влаштованими сенсорами, датчиками, здатними передавати та обмінюватися інформацією через спільні центри контролю, управління та обробки інформації.

В цілому, розвиток цифрових технологій створює ряд конкурентних переваг для діяльності підприємства будь-якої галузі, а саме: забезпечує високий рівень конкурентоспроможності; економію фінансових та природних ресурсів; оптимізацію роботи з масивом; формування лояльного відношення клієнтів; формування позитивного іміджу підприємства тощо. Це пов'язано з тим, що практично всі підприємства і організації, що належать до тієї чи іншої галузі, пов'язані між собою прямими або непрямыми зв'язками, в зв'язку з цим, між ними відбувається перехресний обмін даними, результатами діяльності підприємства. Таким чином, впровадження цифрових технологій в різних сферах економіки відчутно впливає на розвиток економіки держави в цілому, сприяє зростанню рівня продуктивності та конкурентоспроможності підприємств, сприяє трансформації бізнес-процесів тощо.

Список використаних джерел:

1. Розпорядження Кабінету Міністрів України «Про концепцію розвитку цифрової економіки та суспільства України на 2018–2020 роки» № 67-р від 17.01.2018. URL: <https://www.kmu.gov.ua/ua/npas/pro-shvalennya-koncepciyi-rozvitku-cifrovoyi-ekonomiki-ta-suspilstva-ukrayini-na-20182020-roki-ta-zatverdzhennya-planu-zahodiv-shodo-yiyi-realizaciyi>.
2. Закон України «Про Концепцію Національної програми інформатизації» № 75/98 від 11.08.2013. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/75/98-%D0%B2%D1%80>.

3. TNS. «TNS WEB-Index: аудиторія інтернет проектів». URL: http://mediascope.net/services/media/mediaaudience/internet/information/?download=1173&date=2016%2002&arrFilter_pf%5BYEAR%5D=2016&set_filter=Y.
4. Гуренко А.В., Гашутіна О.Е. Напрями розвитку системи управління в умовах діджиталізації бізнесу в Україні. – Економіка і суспільство. Вип. 19, 2018. – С. 739-745.
5. Кузнецова І. О. Планування діяльності підприємств: структурний аспект: монографія / І. О. Кузнецова, Ю. В. Карпенко. – Одеса: Атлант, 2012.
6. Balabash O. The role of entrepreneurship in strategic management of the tourism industry / M. Khmelyarchuk, I. Demko, N. Kozmuk, O. Balueva, O. Balabash // Journal of Entrepreneurship Education – 2019. – Volume 22. – Issue 2. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.abacademies.org/articles/The-roleof-entrepreneurship-in-strategic-management-1528-2651-22-2-320.pdf>
7. Семенишена Наталія. Бухгалтерський облік як інститут : огляд досліджень. Інститут бухгалтерського обліку, контроль та аналіз в умовах глобалізації. 2019. Випуск 3-4. С. 7-18. DOI: <https://doi.org/10.35774/ibo2019.03.007>
8. Semenyshena, N.V. (2013). Bukhhalterskyi oblik i finansova zvitnist : problemy harmonizatsii z MSFZ [Accounting and financial reporting: problems of harmonization with IFRS]. Visnyk Sumskoho natsionalnoho ahrarnoho universytetu. Seriia: Finansy i kredyt, 2, 138–144.